

RAZPRAVE V VRSTAH ZVEZE KOMUNISTOV

Izpolnjevati statut ZKS in upoštevati kongresne dokumente!

V večini osnovnih organizacij ZKS so se razprave o predlogu sklepov 13. seje CK ZKJ o uresničevanju vodilne vloge ter krepitve njene idejne in akcijske enotnosti v glavnem končale, to pa ne pomeni, da se aktivnosti komunistov ne bi prav tako prizadevno nadaljevale, saj so to sklenili mnogi komunisti, ki si želijo drugačnega dela, predvsem pa učinkovitejšo, sposobnejšo in bolj akcijsko Zvezo komunistov. V začetku razprav so bile osnovne organizacije obveščene o tem, kako naj bi potekala razprava, oceniti bi morali stanje v lastnem okolju, ozreti pa bi se morali tudi na stanje v širši družbi, ga oceniti in oblikovati predloge za dopolnitev sklepov. Večji del osnovnih organizacij se je usmeril le na eno od teh dveh nalog, njihova obveznost pa je, da v celoti izpeljejo razpravo.

V vrsti osnovnih organizacij se komunisti niso držali stališča, naj bi v razpravi sodelovali vsi, naj bi ne bilo tih opazovalcev, s sestankov so nekateri odhajali nezadovoljni, v razpravi pa tudi niso povedali svojega mnenja. Marsikje so o sklepih razpravljali tudi nekomunisti, ki so bistveno prispevali k oceni stanja v lastni sredini, molčali pa niso tudi takrat, ko je bilo potrebno oceniti stanje in probleme v naši družbi.

Komunisti so povsod prizadeto reagirali na probleme v svoji sredini in v širši družbi, največkrat pa so se ustavili pri odgovornosti za tako stanje, pri problemih delovanja komunistov v delegatskem sistemu in v družbenopolitičnih organizacijah, pri kadrovske politiki in pri liku komunista, ponekod so analizirali tudi gospodarsko stanje, predvsem v delovnih organizacijah, iskali pa so tudi možnosti kako spremeniti tako stanje.

O predlogu sklepov 13. seje

Komunisti so ugotovili, da sklepi 13. seje niso novost v delovanju Zveze komunistov, take sklepe smo že večkrat sprejemali, žal pa so v praksi navadno zvođeneli. Med sprejetim in uresničenim

vseskozi obstaja širok razkorak, vsakršni sklepi so napisani v takih stavkih in v takem jeziku, da niso razumljivi intelektualcu, kaj šele delovnemu človeku za strojem. Iz osnovnih organizacij pa je prišlo tudi nekaj predlogov za dopolnitev predloga sklepov 13. seje. Največkrat je bilo rečeno, da bi bilo potrebno več napisati o informiranju komunistov, predvsem o pravočasnem in vsestranskem.

Sklepi se prevečkrat ponavljajo, ni pa praktičnih rešitev, premalo so konkretni in obvezujoči. V njih ni zaslediti določene samokritičnosti vodstvenih organov Zveze komunistov skupno z odgovornostjo posameznikov, ki so na čelu najvišjih organov Zveze komunistov. Komunisti menijo, da so s sklepi 13. seje v zamudi, da so ti napisani v posplošeni obliki in da bodo potrjeni šele konec leta. Nekateri so predlagali da se spremeni psihologija dela, da se poveča vpliv baze na nadgradnjo, predvsem pa se je potrebno boriti za izpolnjevanje statuta ZKJ in kongresnih dokumentov, ker potem taki sklepi ne bodo potrebni.

Delegatski sistem in delo v DPO

O neučinkovitosti delegatskega sistema so spregovorili skoraj v vsaki sredini. Med ljudmi se

pojavi apatičnost pri političnem delovanju, ker se v delegatskem sistemu odloča o nepomembnih rečeh, o pomembnih pa se odločitev sprejemajo drugje.

Veliko pripomb so imeli razpravljalci na to, da imajo delegati navadno na voljo le en predlog, ki ga pripravi strokovna služba SIS. Tako so že naprej določeni le za to, da dvignejo roko, za večji interes in delo delegatov je potrebno pripraviti več alternativnih predlogov, vsak predlog pa naj bi imel na kratko opisane dobre in slabe strani in možne posledice, ki bodo nastale v praksi, če bo predlog sprejet. Delegatski sistem največkrat ni učinkovit zaradi prerazvejanosti, obširnega delegatskega gradiva in zaradi težko razumljivega jezika, ki delegate ne pritegne k branju in kasneje h konstruktivnemu razpravljanju. Delegati pristopijo k obravnavi določenih problemov, vendar so z druge strani prevečkrat pobiti s prefinjenimi in njim težko razumljivimi izrazi.

Prav tako je z delom v družbenopolitičnih organizacijah, marsikje ocenjujejo na delo komunistov v njih ni uspešno, ponekod je prezahtevno, ponekod preveč komplicirano, preveč je zahtev, premalo pa pomoči pri njihovem delu.

Ob tem, ko so komunisti ocenili svojo vlogo v drugih družbenopolitičnih organizacijah so se kri-

tično ozrli predvsem na delo v mladinski organizaciji, iz katere naj bi dobili čim več mladih komunistov. Žal pa ima ta organizacija premalo vpliva, veliko pa je tudi okolij, kjer sploh ne deluje.

O odgovornosti

Redko kje komunisti niso spregovorili o odgovornosti. Izražali so zahtevo, da se z imenom in priimkom pokaže na tiste, ki so odgovorni za probleme in stanje v naši družbi. Imenovali naj bi tiste, ki ne plačujejo stanarine, tiste ki so odločali o naših zavoženih investicijah, odpoklicali pa naj bi tiste člane ZK, ki se ne držijo programa ZKJ in to v tovarni, šoli, krajevni skupnosti, na občini in v CK ZKJ.

Večkrat se sliši, da nekateri kritizirajo samoupravljanje, češ da smo zaradi samoupravljanja zašli v težave. Komunisti se sprašujejo zakaj tako in obenem zahtevajo, da se te imenuje.

V naši družbi se veliko stvari dogaja za zaprtimi vrati, preprosti ljudje ne vedo, kaj se dogaja v republiki in federaciji, ko pa kje že tako zaškrblje, da o tem pišejo časopisi, se navadno konča s tem, da se tako ne sme delati.

O gospodarskih težavah

V delovnih organizacijah so komunisti pregledali, kakšne so možnosti za boljše gospodarjenje, dogovorili so se za zmanjšanje režije, iskali pa so še druge poti. Vsaka organizacija je ocenila razmere, ki so specifične za njihovo delo. V Plutalu so bili komunisti mnenja, da imajo kot člani Zveze komunistov, pa tudi kot delovna organizacija močno omejene možnosti, saj lahko vplivajo le na nekaj dejavnikov, kot so zvišanje produktivnosti in donosnosti poslovanja preko tistih področij oziroma vzvodov, ki predstavljajo njihove notranje rezerve, pa še tu le v mejah obstoječih norm. Koliko pa lahko na uspešnost delovne organizacije kot celote vplivajo komunisti, je odvisno od mnogoterih faktorjev, na katere pa nimajo vpliva. Komunisti se sprašujejo, kako naj v takem primeru pride do izraza njihova avantgardna vloga. Čutijo, da za njih kriza šele prihaja, da pa se bodo lahko uspešno spopadli z njo, bodo morali probleme predhodno temeljito pretehtati. Komunisti razlagajo, da ne morejo dvigniti točke za osebne dohodke, ker jim sistem obračunavanja tega ne dovoljuje. V zvezi z inovacijsko dejavnostjo pa pri njih deluje trideset ljudi, njihovi rezultati pa se bodo pokazali šele v daljšem obdobju, stroški pa nastajajo že sedaj. Marsikje ostajajo nedorečeno in komunisti pričakujejo, da jim bo družba pri tem pomagala.

DARJA ERHATIC

AKTIV KOMUNISTOV – DIREKTORJEV

Osnova razvoja sta znanje in odnos do dela

Ena izmed razprav o predlogih sklepov 13. seje CK ZKJ je bila tudi prejšnji teden na aktivu komunistov direktorjev iz organizacij združenega dela.

Nekatere stvari, je bilo rečeno v razpravi, moramo vse prevečkrat ponavljati. Vzrok za to je v naši neubogljivosti. Danes moramo imeti več znanja kot kdaj prej. Ukrepov namreč večkrat ne razumemo, zato jih tudi ne izvajamo in vse preveč časa porabimo za ugotavljanje napak v ukrepih, namesto da bi jih izvajali. Poleg političnega znanja potrebujemo tudi več splošnega znanja, ki pa ga morajo dobivati že otroci v vrtcih, šolah, z vzgojo v pravi smeri.

Nezadovoljni smo s prakso samoupravljanja, saj ne znamo ločiti med samoupravnim odločanjem in discipliniranim izvajanjem samoupravljanja.

Ko govorimo o delavcih, jih ne smemo ločevati na neposredne in one druge delavce, temveč na delavce in na nedelavce, to je prava ločitev! Spremeniti moramo namreč odnos do dela, večja mora postati delovna disciplina. Nagradjevanje mora postati zares nagradjevanje po delu in rezultatih dela, ne pa po prisotnosti na delovnem mestu, s čimer bomo tudi prekinili z lažno solidarnostjo in podpiranjem lenuhov.

Svoje delo, so poudarili v razpravi, razvijamo v izredno težkih razmerah. Gospodarski problemi so s seboj prinesli tudi kopico političnih problemov. Včasih so bili delavci jasno opredeljeni za reformo, danes pa svojih ciljev ne pojmujejo več kot nujnost. Zavedati pa se moramo, da izven naše družbe ni nikogar, ki bi namesto nas reševal naše probleme.

Nujnost današnjega časa je razvoj na lastnih silah in znanju, češ pa z današnjim nagradjevanjem, ki mu pravimo uravnilovka, ne bomo dosegli, nasprotno, kreativnost bomo še bolj zavirali.

Dejstvo je, da so za direktorje izvoljeni najboljši delavci in tudi najboljši komunisti, kakor hitro pa začnejo opravljati svoje delo, jih proglasimo za birokrate, njihovo delo skratka razvednotimo. Večjo pozornost in tudi podporo bi morali ti delavci imeti.

In še – ali so za vse težave res krivi komunisti? Zakaj tega vprašanja jasno in glasno ne razložimo? Vlogo in odgovornost izvršilnih organov torej moramo opredeliti.

NINA ČOŽ

BILI SO MED NAMI

Ivan Vidovič

V petek 12. oktobra smo se na pokopališču v Preserjah poslednjič poslovili od Ivana Vidoviča, delavca, sindikalnega aktivista in borca za delavske pravice. Poslovilni govor nam je predložil njegovo bogato življenjsko pot ter mejnike, ki so vplivali na oblikovanje njegove osebnosti.

Rodil se je 1. 1. 1914 v Kamniku pod Krimom kot sin delavske družine. Star komaj 14 let je stopil v delavske vrste, z dvaindvajsetimi leti pa že stopa v vrste delavskih sindikalnih voditeljev, ki ga že po prvem letu članstva v sindikatu izvolijo za svojega zaupnika.

Mlademu Vidoviču ta vloga ni bila pretežka, saj je šlo za delavske zahteve po skrajšanju delavnika od 12 na 10 ur. Uporen in revolucionaren kot je bil, je skupaj z ostalimi delavci uspel, vendar pa je bil zapažen tako s strani policije kot delodajalca kot sovražnik vladajoče buržoazije, zaradi česar je bil leta 1939 odpuščen z dela.

Po okupaciji se je takoj vključil v politično delo in bil eden izmed organizatorjev OF v Kamniku pod Krimom ter član krajevnega odbora OF. Italijanske oblasti so sumile o Vidovičevem političnem delu, zaradi česar se je znašel v ljubljanskem zaporu, vendar pa mu ga niso mogli dokazati. Namesto izpustitve je dve leti prebil v koncentracijskih taboriščih Padovani, Gonars in Renicci.

Po osvoboditvi se je zaposlil v okrajni lesni industriji v Podpeči ter v domačem kraju organiziral sindikat apneničarjev in kamnosekov, prav tako pa tudi sindikalno organizacijo na Krimski žagi in na žagi Jezero. V letih 1945–1947 je bil prvi predsednik sindikalne organizacije, kasneje pa večkratni član sindikalnega odbora.

Zaradi izredne prizadevnosti, strokovnosti, odgovornega odnosa do dela ter poslušnosti za probleme delavcev je bil leta 1950 izvoljen za prvega predsednika delavskega sveta, kasneje pa tudi predsednika upravnega odbora.

Celih 20 let je bil Ivan Vidovič vselej v prvih vrstah ne le v Tovarni lesne galanterije v Podpeči, marveč tudi v številnih delovnih akcijah v kraju.

Svojo delovno dobo je končal leta 1970 kot tehnični vodja tovarne. Odnos do dela, aktivnost in želja da prispeva po svojih močeh svoje znanje in izkušnje, so ga privedle v vrste društva upokoencev Preserje Podpeč, katerega je vodil kot predsednik polnih osem let.

Za svoje delo in prispevek k družbenemu napredku je prejel srebrni znak Zveze sindikatov Slovenije, zlati znak Zveze sindikatov Slovenije, prav tako pa je bil leta 1958 odlikovan z ordenom dela tretje stopnje.

Vsem, ki so ga poznali bo ostal v spominu kot človek, ki ni bil le poln idej, marveč je le-te s svojim delom tudi neprenehoma uresničeval.

JOŽE SKETA

Človek ne sme živeti samo v eno smer

«Človek mora živeti v skupnem horizontu, kajti povsod lahko nekaj biše, dojameš, razmišljaš, vedno lahko nekaj prispevaš». S temi besedami in z življenjskim izročilom, ki smo ga uporabili za naslov tega prispevka, se je naš Ciril Stanič zahvalil predsedniku skupščine in predsednikom izvršnega sveta ter družbenopolitičnih organizacij občine, za voščila ob svojem 80. rojstnem dnevu. Cil, vendar, pol idej, preudarnih misli in življenjskih spoznanj je tudi tokrat razgrnil pred nas vso paleto načrtov, ki ostajajo tako kot on sam, zvesti hitrejšemu in enakopravnemu razvoju naša družbenopolitične skupnosti.

Težko je v nekaj besedah strniti tako bogato, tako ustvarjalno in še vedno tako kreativno pot tovariša Cirila. Mnogi ga poznajo kot neumornega delegata (še preje odbornika), člana številnih skupščinskih komisij, strokovnjaka za vprašanja gradbenih in komunalnih dejavnosti, še posebej razvoja ljubljanske cestne mreže, ljubljanskega barja, najdemo ga pri snovalcih in graditeljih športnega letališča, še vedno redno telovadi v trnovskem Partizanu (bil je pobu-

dnik izgradnje doma in dolgoletna »duša« družstva) in je tudi sicer aktivni telesnokulturni delavec, in še bi lahko naštevali. Navsezadnje pa ga mnogi naši bralci poznajo tudi s strani Naše komunice, kateri ostaja zvest s številnimi prispevki.

»V imenu naše družbenopolitične skupnosti, vam ob jubileju tovariš Stanič, izrekamo polno zahvalo za vse kar ste prispevali za naš razvoj, v dobrobiti naših občanov in vseh nas, ki gremo po vaši poti, za vsa tista prizadevanja, ki ste jih nesebično razdajali. Znanje, aktivnost in živahnost, ki se prepletata v vašem delu so obrodile sadove. Vaša velika vrlina je bili tudi to, da ste znali ob pravih trenutkih kritično opozarjati in ob dobrih rezultatih tudi pohvaliti. Z razpravami kot so vaše, lahko ženemo stvari naprej, saj o njih razmišljamo in skušamo premakniti stvari na bolje.

Iskreno vam čestitam in vam želim veliko osebnih sreč in zadovoljstva,« je dejal predsednik skupščine Maks Klanšek.

Ob 70-letnici Janka Rudolfa

Tovariško srečanje z revolucionarjem in borce ter dolgoletnem družbenopolitičnim delavcem Jankom Rudolfom, ki je te dni praznoval svoj 70. rojstni dan, je bilo izredno prisočno. Sprejel ga je predsednik občinskega komiteja ZKS Julij Planinc s predstavniki družbenopolitičnih organizacij, skupščine občine in izvršnega sveta.

Prav nič ne moremo biti presenečeni nad izredno zanimivimi razgovorom, saj je Janko Rudolf človek, ki ima za seboj veliko delovnih izkušenj, poleg tega pa ga odlikujejo še poštenost, skromnost, tovarištvo, ki so ga v veliki meri odlikovali že med narodnoosvobodilno borbo.

Njegovo revolucionarno delo in borba za delav-

ske pravice se je pričela že pred vojno v Ljubljani in na Jesenicah. V tovarni EKA v Ljubljani je bil poverjenik za vojaška vprašanja. Od novembra 1941 pa je bil poverjenik Delavske enotnosti (takratnih sindikatov). Od januarja 1942 je bil sekretar partijske organizacije v tovarni in član rajonskega komiteja KPS za Bežigradom. Pred odhodom v partizane je bil komandant NZ v Rožni dolini. Julija 1942 je odšel partizane, začel je kot pomočnik mitraljezca v 1. četi 1. bataljona Notranjskega odreda. Oktobra 1942 je bil že politični komisar v 3. bataljonu Šerčerjeve brigade, julija 1943 pa politični komisar Šerčerjeve brigade vse do kapitulacije Italije.

Tovariš Janko je bil glavni organizator X. ljubljanske brigade na Golem in postal njen politični komisar. Decembra 1943 je postal komandant 18. divizije, februarja 1944 pa njen komisar. V juliju 1944 je šel na novo dolžnost v sestavi IX. korpusa in postal politični komisar 30. divizije. V januarju 1945 je bil v borbi za Trnovo pri Novi Gorici hudo ranjen, a je ostal na položaju vse dokler ni postojanka padla.

Nič manj pestro in odgovorno ni bilo delo Janka Rudolfa po vojni. Bil je predsednik RS ZSS, sekretar okrajnega komiteja Kranj, predsednik ZZB SRS, podpredsednik skupščine SRS, član predsedstva CK ZKS, član sveta federacije in drugih organizacij. Tovariš Janko je nosilec partijske spomenice 1941 in narodni heroj.

Prav zares smo lahko ponosni, da je Janko Rudolf naš občan, da živi med nami. Trnovčan je in Trnovo mu je izredno všeč.

»Prav je,« je pripovedoval tovariš Janko, »da starejši pomagamo mladim s svojimi izkušnjami, toda zavedati se moramo, da so izkušnje pravzaprav sila relativna stvar. Samo primer: delo v sindikatu je bilo na primer včasih res težko, a preprosto, danes pa je težko a zapleteno.«

NINA ČOŽ